

Paul Le Blanc: USA: Det demokratiska partiet, hotet från fascismen och den socialistiska framtiden

[Ur [Links International Journal of Socialist Renewal](#), 26 augusti 2020. Översättning från engelska, Göran Källqvist.]

Flera ruggiga verkligheter stirrar oss i ansiktet. När jag grubblar över dem på sommaren 2020, gör jag det utifrån ståndpunkten hos de personer i USA som vill se en demokratisk, mänsklig, socialistisk framtid. Det jag ser inbegriper: en president, Donald Trump, som i sanning är gräslig; en coronaviruspandemi som blivit så mycket värre av detta presidentskap; en dramatisk ekonomisk nedgång som pyrde redan tidigare, men som med pandemin har exploderat; en förvärrad konflikt mellan rasister och antirasister; och en hotande miljökatastrof som inom ett par decennier eller så riskerar att uppsluka vår planet. Dessutom står vi inför ett fascistiskt hot.

Vad Trump är och vad han inte är

Låt oss börja med det enormt destruktiva och farliga hot som utgörs av att den härskande klassens mest reaktionära delar har samlats kring den demagogiska, självupptagna, trångsynta, mobbade bluffen i Vita huset. De som rycker på axlarna åt detta och säger att det inte är värre än något vi har upplevt tidigare ser inte verkligheten.

Å andra sidan har de som fördömer denna självupptagna mobbare som fascist helt fel – eftersom fascismen inte är en beteckning som helt sonika kan användas mot väldigt dåliga politiker, inte ens så dåliga som Trump. Fascismen är en hemsk och möjligen fasansfull verklighet som gror och blir allt starkare i vårt samhälle. Att säga att vi upplever en fascistisk regim nu, avleder vår uppmärk-

samhet från något som faktiskt kan utvecklas inom kort. Men hotet från fascismen har förstärkts av Trumps trångsynta demagogi, av hans daltande med spirande fascister, och av hans flörtande med en taktik och begreppsbyggnad som är centrala för en fullt utvecklad fascism.

En annan sak som Trump inte är, är att vara representant för kapitalistklassen. Denna klass – vars mäktigaste element omfattar mindre än 5% av befolkningen – är ingen monolit. Kapitalister har intresse av att försvara de storföretag som garanterar deras rikedom, men de har olika åsikter om det bästa sättet att uppnå det. De är beroende av (och stöder generöst) heltidsanställda politiska experter och politiker, även om de i vissa fall själv är aktivt inblandade.

Som klass är de intoleranta mot personer som utgör ett hot mot det kapitalistiska systemet, men är oense om det bästa sättet att gynna sina intressen i det nuvarande politiska läget. En del lutar mer åt att tolerera olikvärdiga och demonstranter, och åtminstone ge dem delvisa eftergifter, för att dra dem till en samhällsordning som ska vidmakthålla det kapitalistiska status quo. Andra ser det som ett sluttande plan som är bäst att undvika. I vissa fall är ett sådant konservativt motstånd ganska flexibelt och måttfullt, i andra fall lutar det åt att vara stelbent och extremt. I kristider är en del till och med villiga att chansa på en självupptagen mobbare, eller till och med fascister.

Definition av fascismen

Eftersom begreppet ”fascism” slängs omkring och används (överanvänds) på olika sätt, förefaller det meningsfullt att definiera hur det ska användas här.

Fascism betyder mer än en reaktionär politik, mer än trångsynthet eller mobbning eller en auktoritär politik. Fascismen innefattar sådana saker – men historiskt har den förenat en sådan politik och sådana politiker med en övergripande antidemokratisk ideologi, med stöd från mäktiga ekonomiska och politiska krafter, som på ett organiserat sätt knyter an till folkmassors psykologi och entusiasm och med tvång och våld upprättar sin makt över samhällets politiska liv – först med hjälp av organiserade paramilitära grupper, och slutligen med hjälp av statliga institutioner. Fascismen har tagit form under kamp mot de som uppfattas som ”utbölingar” – i en del fall vänstersinnade arbetarrörelser som har kämpat för att få slut på förtrycket under traditionella eller kapitalistiska hierarkier; i en del fall marginaliserade ras- eller etniska grupper som har kämpat för sina mänskliga rättigheter.

Sociala och ekonomiska kriser leder till uppsving för vänster- och människorättsgrupper, men samtidigt sker också ett uppsving för det vi definierar som fascism.

Flytta på Trump – eller inte

Det finns definitivt inget annat sätt att flytta på den mobbade bluffen i Vita huset och hans verktyg och anhängare, än att Demokratiska partiet segrar vid valen i november. De som förnekar det har vanföreställningar. Alla som säger att det egentligen kvittar, accepterar inte verkligheten. Att säga det är inte samma sak som att säga att man därför borde föra en kampanj för eller rösta på demokraterna. Det är bara att konstatera verkligheten.

En seger för Demokratiska partiet kommer delvis att upphäva en del av Trumps mest destruktiva politik. Men det kommer ingalunda att sopa undan de många problem vi står inför, inklusive hotet

från fascismen. Detta hot har förstärkts av en del av det Trump säger och gör, men det har vuxit oberoende av Trump, och kommer att fortsätta att växa oberoende av honom.

Om Demokratiska partiet skulle förlora, så kommer troligen Trumps mest destruktiva politik att fortsätta och utvidgas, och det kommer också att intensifiera de många problem vi står inför, inklusive hotet från fascismen.

En grundläggande del av denna amerikanska variant på en spirande fascism är rasismen, som ända sedan första början har varit en central del av USA:s utveckling. Under hela historien kan vi se att all kamp mot rasismen skapar antirasistisk solidaritet och antirasistiska framgångar – men också rasistiska bakslag, med samlade ansträngningar för att på ett kraftfullare sätt utveckla en rasistisk ideologi, retorik och organisering. Ibland har de antirasistiska framgångarna pressat ner den rasistiska reaktionen under ytan, men det borde vara uppenbart för alla som kan se och höra att den rasistiska reaktionen aldrig har försvunnit ur USA:s verklighet.

2020 har vi upplevt ett enormt löftesrikt spontant antirasistiskt massuppsving i efterdyningarna till polisens mord på George Floyd och andra. Det var varken planerat eller organiserat eller samordnat av någon större vänsterorganisation – det finns inte längre några sådana organisationer, bara skärvor och skal och desorienterade grupper. Precis som i den riksomfattande Occupy Wall Street-rörelsen, den tidigare inkarnationen av Black Lives Matter-rörelsen, Million Woman March och #metoo-rörelsen, och de olika lokala arbetarupproren, finns det ingen revolutionär eller socialistisk kraft med förmåga att skissera en strategi för positiva sociala förändringar och mobilisera kring den.

Vi har förstås Democratic Socialists of America (DSA) med 70.000 medlemmar, som är en viktig återspeglning av dagens radikalisering och knappast bara ett skal eller fragment. Men den innehåller en massa olika politiska ståndpunkter och hålls samman av en mycket svag organisatorisk struktur. Det är mer sannolikt att den kommer att splittras under händelsernas tryck än att den på något sätt plötsligt kommer att få den politiska klarhet, organisatoriska sammanhållning eller förtjänade auktoritet som är nödvändig för att tillhandahålla den strategi eller det ledarskap som krävs för att leda kampen framåt. Slutsatsen är att vi ännu inte har den sorts organisation som så väl behövs.

Det fantastiska antirasistiska uppsvinget har varit så omfattande att det har skakat vårt samhälle i grunden, det har format och givit röst åt ett antirasistiskt medvetande som har brutit igenom tidigare murar och utmanat status quo kraftfullare än någon förväntade sig. I motsats till Occupy-rörelsen och den tidigare Black Lives Matter-rörelsen finns det tydliga krav, där det mest populära har verkligt revolutionära konsekvenser: det ökande crescendoet att demilitarisera polisen, ta ifrån polisen finansieringen, avveckla polisen. I den mån denna rörelse erövrar allt fler personers hjärtan och sinnen, så pressar den på flera sätt tillbaka både Trumps makt och hotet från fascismen.

Men som förväntat har både Trump och de potentiella fascisterna inlett sina motmobiliseringar. Där kan de utnyttja en av massuppsvingets begränsningar – att resa potentiellt revolutionära krav som rörelsen faktiskt inte har kraft eller organisering att genomföra.

Det finns givetvis delar av den nya Black Lives Matter-rörelsen som förespråkar krav som går att få igenom här och nu (bestrafva speciella polismän som är skyldiga till mord och våld, skapa civila granskningsnämnder för att åtminstone upprätta en viss "sammällskontroll" med hjälp av en viss ansvarsskyldighet, etc.). De delar av rörelsen som siktar på förändringar som går att uppnå, kan knyta band till de reformistiska delarna i Demokratiska partiet, som kan hjälpa dem att göra det.

Men de revolutionära kraven riktar sig mot den bakomliggande, systematiska dynamik som – trots en rad välmenande reformer – under många år har fortsatt att skapa rasism, auktoritarism och våld i polisavdelningar över hela landet.

Förståeligt nog har protesterna ofta dominerats av frustration, vrede och ilska, men dessa kan inte i sig själva få till stånd de önskade förändringarna, vare sig de reformistiska eller de revolutionära. Det som stor del saknas är en effektiv strategisk inriktning som faktiskt kan få oss från ”här”, de problem vi står inför, till ”där”, lösningen på problemen.

I den mån detta sker, så kommer resultatet att bli oordning utan någon lösning, och så småningom trötthet och demoralisering bland demonstranterna. Samtidigt kommer Trumps och andras krav på ”lag och ordning” att få genklang bland många rädda människor. En viktig del i denna blandning går att hitta i polisavdelningar över hela landet, vars rekryter under senare år och vars själva traditioner och subkultur verkar ge näring åt halvt fascistiska nätverk som med lätthet kan förenas med beväpnade ”miliser” bland yttersta högerens medlemmar. Trump har väsnats om att skjuta upp valen och garantera sig själv fortsatt makt genom att utropa ett ”nationellt nödläge”, etc. Det finns förstås mäktiga krafter som är mot det. De är rädda för att om Trump tillåts gå för långt så kan det leda till en samhällsexplosion, vars utgång är osäker.

Styrkebalansen vi kan se i samhället är flytande.

Trumpregimen motarbetas av ett flertal faktorer: den fördjupade och alltmer utbredda antirasismen i vårt land; att många inser att Trump har misskött coronavirusepidemin gravt; den ökande insikten att han strukturellt är knuten till giriga, rika människor; den allt värre ekonomiska kris som hans skryt och löften inte har lyckats vända på; osv. Opinionsundersökningarna tyder på att Trump har allvarliga problem.

Å andra sidan klagade häromdagen en radikalt sinnad student till mig på sin mor. Mamman är en nyligen pensionerad sjuksköterska som var ledare i sin lokala fackförening och ivrig anhängare till Bernie Sanders 2016. Sedermera blev hon en hård Trumpanhängare, och misstrodde helt och hållet Demokratiska partiet och allt det representerar. Denna berättelse verkar inte vara helt snurrig – jag upplever ett visst stöd för Trump bland en del av mina grannar i det övervägande vita arbetarområde jag bor i.

Men en stor del av arbetarklassen kring mig ser Trump för vad han är och betraktar honom som en fiende. Det enda sättet att bli av med honom är att rösta på Joe Biden och Kamala Harris. Och många kommer att göra det.

Vad demokraterna representerar

Demokratiska partiet har fått stor hjälp av den massradikalisering som har skett i USA. Den utveckling som radikaliseringen har lett till har överraskat dess valda representanter, för att inte tala om dess företagsliberala ledare. Men Occupy-rörelsen, Black Lives Matter-rörelsen, Bernie Sanders' och andras socialistiskt inriktade kampanjer har förenats och givit den politiska huvudfåran en slagsida åt vänster, och pressat tillbaka det som verkade vara det Republikanska partiets högerstridsvagn inom amerikansk politik, den höger som Demokraternas företagsliberaler själva hade anpassat sig till (sedan decennier).

Många som hoppades att socialister och ”verkligt progressiva” på något sätt skulle kunna slita Demokratiska partiet ur den företagsliberala elitens grepp, inser nu att det inte stämde med verkligheten, men den radikala jäsningen har förvisso givit partiet nytt liv. Många demonstranter och radikala aktivister upplever också att det inte finns någon annanstans för dem att gå än där de nu har hamnat: i ett obotligt prokapitalistiskt parti (med en imperialistisk utrikespolitik) som står med en rad halvmesyrer som ”talar till” men till största delen egentligen inte kan lösa vår tids kriser.

Uttrycket ”imperialistisk utrikespolitik” är ingen polemisk överdrift eller något jag slänger ur mig lättvindigt. Seriösa analytiker som Rosa Luxemburg och Vladimir Lenin har visat att kapitalets ackumulationsprocess inte går att skilja från det kapitalistiska samhällets ekonomiska verklighet, och inte heller från de stora kapitalismakternas utrikespolitik, i högsta grad inklusive USA:s, vilken är till skada för majoriteten bland vår planets alla folk, inklusive oss själva. Vi inom vänstern har inte råd att låta bli att uppmärksamma denna centrala aspekt hos dagens verklighet.

Om Demokratiska partiet skulle kontrollera presidentskapet och kongressen, är det mycket troligt att det skulle samordna långt mycket effektivare ansträngningar än vad Trumpregimen tagit till för att få coronaviruset att släppa sitt dödsgrepp. Det är möjligt att de är villiga att återigen ge stora företagen högre skatter för att säkerställa resurser till ett socialt skyddsnetz så att arbetslösa och fattiga inte drabbas av de förolämpningar och omänsklighet som Trumpregimen har begått. De kanske höjer minimilönen, pressar på för någon sorts polisreform och pressar tillbaka en del av högerens rasistiska politik. Det kommer att bli mer positiv vältalighet och politik vad gäller kvinnor, homosexuella, miljön, etc. Allt det är bra.

Å andra sidan kommer de inte att kunna kontrollera de affärscykler som är förknippade med den nuvarande ekonomiska nedgången, och de kommer att vara ovilliga att sätta arbetarmajoritetens mänskliga behov framför den förmögna elitens företagsprofiter. Polisavdelningarna kommer att bli kvar som den kapitalistiska samhällsordningens bålverk, och mer än sannolikt genomsyrade av auktoritära och rasistiska ideologier och politik. Ekonomiska orättvisor och rasorättvisor kommer att bli kvar, precis som militarism och krig, och en sorts globalisering som ökar de väldigt rikas välstånd och makt på bekostnad av resten av oss, över hela världen. Det kommer inte att genomföras någon verklig grön New Deal för att garantera en bra levnadsstandard för alla och samtidigt sätta stopp för den företagskapitalistiska ödeläggelsen av den globala miljön. Klimatkrisen kommer att bli värre, liksom många av de andra problem som hemsöker oss.

Samtidigt med försämrade levnadsvillkor och ett flertal kriser kommer Demokratiska partiets företagsliberalism återigen att misskrediteras. Alltmer stressade, skrämde och desperata kommer människor att ivrigt söka lösningar på de problem som de står inför. De enda ”praktiska” alternativ som finns tillgängliga för många krafter kommer att vara de som erbjuds av demagogiska högeranhängare, varav en del kanske kommer att vara långt mer disciplinerade, konsekventa och faktiskt fascistiska än de vi upplever idag.

Och sedan kommer klimatkrisens senare skeden att närma sig.

Men hur är det med den socialistiska framtid som en del av oss har hoppats på, trott på, talat om och – så gott vi har kunnat – kämpat för? Större delen av mitt liv har jag ägnat mig åt det, och det har också de människor jag har känt, som sträcker sig över tre tidigare generationer.

Kanske det inte finns någon socialistisk framtid

Idag har vi nästan bara ord att visa upp, vare sig det är sekteristiskt förtal eller stimulerande paneldebatter, ”praktiskt sinnad” reformism eller revolutionärt poserande och svepande vältalighet.

Utifrån vad vetenskapsmän säger till oss har vi mindre än två decennier på oss att prestera bättre än så, att skapa en sammanhängande och starkt organiserad vänsterrörelse där det nu inte finns någon, en rörelse som kan mobilisera miljontals runt ett program som kan få till stånd en grundläggande maktförändring från de förmögna eliterna till de arbetande majoriteterna.

På mig förefaller det som om hoppet för framtiden kommer att vara en kamp i stor skala för en verklig grön New Deal (i motsats till en urvattnad bluffversion), en grön New Deal som – utan några faktiskt dödliga kompromisser – kommer att ge oss det som krävs för en miljö som det går att leva i och anständiga levnadsvillkor för oss alla. Detta är en central del i det ekosocialistiska Green Partys kampanj för president och vicepresident Howie Hawkins och Angela Walker. Efter valet 2020 skulle det kunna bli en väsentlig samlingspunkt för den bredare vänstern.

Det låter rimligt vad gäller faktiska mänskliga behov och en garanti för människans överlevnad. Det går av nödvändighet i riktning mot att ställa mänskliga behov före företagsprofiter, upprätta en demokratisk kontroll över vår ekonomiska politik och våra resurser på ett sätt som kommer att låta vettigt för allt fler människor, med potential att bygga en massrörelse och ett maktskifte – i synnerhet när miljökrisen fortsätter att hopa sig och intensifieras.

Det kanske finns något bättre att göra än det vi faktiskt kan göra. Vi kan diskutera, argumentera och ägna oss åt ord – eller bara rycka på axlarna med ett skratt. Men vi börjar få ont om tid. Och som Bertolt Brecht en gång uttryckte det: Eftersom saker och ting är som de är, kommer de inte att förbli som de är.